

09.04.25

6-А-Б кл.

Історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Пунічні війни.

Мета: охарактеризувати причини, перебіг та наслідки завоювань Риму в III-II ст. до н.е.; розвивати навички роботи з історичною картою та історичними джерелами, вміння висловлювати власні судження, аналізувати, порівнювати, критично мислити, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; виховувати толерантність, пошану до історії інших народів, інтерес до вивчення античної історії.

Актуалізація опорних знань

Словникова робота (запишіть терміни)

Пунічні війни – збройна боротьба між Римом і Карфагеном за панування в Західному Середземномор'ї.

Назва походить від латинської назви **мешканців Карфагена – пунійців**.

Причина: прагнення Риму знищити Карфаген, як головну перешкоду для встановлення свого панування в Середземномор'ї, і захопити його володіння.

Вивчення нового матеріалу

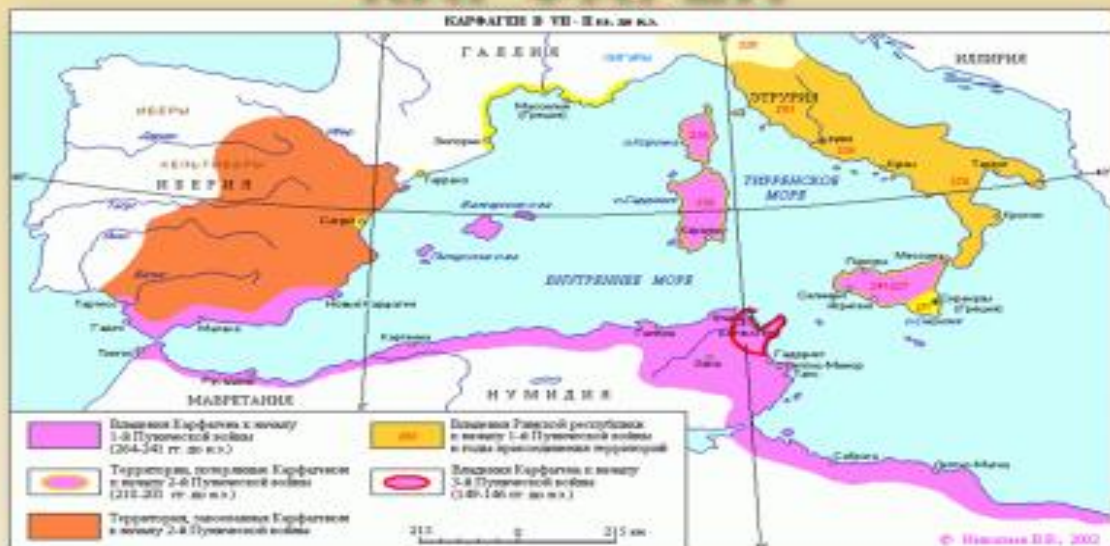
Рим прагнув панувати у Західному Середземномор'ї. Але для розширення володінь у цьому напрямку потрібно було подолати колишнього союзника — фінікійську колонію Карфаген.

Пригадайте, що було основою могутності Карфагена?

Жителі цього багатого міста займалися торгівлею: в Іспанії вони закуповували залізо, олово, срібло, із Сардинії привозили мідь і хліб. Мандрівників приголомшували розкішні будинки, помпезні палаци та храми Карфагена. Це було одне з найбільших міст цивілізованого світу, яке утримувало величезну армію із сильною кіннотою та бойовими слонами. Флот Карфагена вважали непереможним.

Робота з картою

КАРФАГЕН

Могутня Карфагенська імперія являла собою строкату суміш народів: мавританців, лівійців, нумідійців, єгиптян і фінікійців.

Територія Карфагена простягалася від сучасної Лівії, вздовж африканського узбережжя до Гібралтарської протоки, займала південь Іспанії, Балеарські острови, Корсику, Сардинію та Сицилію.

264–241 рр. до н. е. — I Пунична війна;
218–201 рр. до н. е. — II Пунична війна;
149–146 рр. до н. е. — III Пунична війна;
216 р. до н. е. — битва під Каннами.

Римляни шукали привід напасти на пунів (або пунійців, як називали себе карфагеняни). У 264 р. до н. е. вони відвоювали у колишніх союзників Мессану на Сицилії. Так розпочалася перша із трьох Пунічних війн, яка тривала 23 роки.

На суходолі римляни мали певні переваги. Вони оточили Сиракузи, і тиран цього міста Гієрон II під тиском уклав союз із Римом. Чимало грецьких міст також перейшли на бік латинян. Але перемога над Карфагеном була неможливою без флоту. Римляни доклали величезних зусиль і дуже швидко побудували 120 кораблів. У 260 р. до н. е. у битві під Мілами римський флот зумів завдати поразки своєму противникові. На її честь у Римі спорудили мармурову колону, прикрашену носами захоплених карфагенських кораблів.

У 256 р. до н. е. біля сицилійського мису Екном 330 римських кораблів зішлись у бою з більшим за чисельністю флотом карфагенян. Фортуна була на боці Риму. На узбережжі Африки висадилося понад 15 тисяч солдатів армії консула Атілія Регула. На своєму шляху до Карфагена завойовники грабували всі поселення.

Проте у 255 р. до н. е. союзник Карфагена спартанський полководець Ксантипп наніс по війську Регула несподіваний потужний удар, а самого консула полонив і стратив. Коли після поразки римляни поверталися додому, страшний шторм знищив 256 їхніх кораблів. Та це їх не спинило. Вони почали бойові дії на Сицилії. Тоді на острів прибув талановитий карфагенський полководець Гамількар Барка.

Пунічні війська пішли в наступ і спустошили південь Італії. У 241 р. до н. е. виснажені війною Рим і Карфаген уклали мирну угоду. Згідно з нею Карфаген втратив Сицилію, Корсику й Сардинію.

I ПУНІЧНА ВІЙНА (264–241Р. ДО Н.Е.)

Прагнення оволодіти Сицилією стало причиною до I Пунічної війни.

Боротьба за Мессану стала приводом до I Пунічної війни.

242 р. до н.е. – перемога римлян біля Егатських островів.

241 р. до н.е. – мирний договір між Римом і Карфагеном.

Наслідки війни : - Карфаген втратив Сицилію

- Карфаген сплатив Риму контрибуцію (84 т срібла)

- Карфаген відпустив усіх бранців без відшкодування

- Рим отримав контроль над Середземним морем

II ПУНІЧНА ВІЙНА (218-201 рр. до н. е.)

ДРУГА ПУНІЧНА ВІЙНА (218-201 рр. до н. е.)

Втрати римлян під Каннами (загинуло):

- 45 500 піхотинців
- 2 700 вершників
- 80 сенаторів

ГАННІБАЛ (246-183 рр. до н. е.)

Причини

Привід

Хід війни. Основні битви

Результати війни

Після розгрому при Каннах римляни згуртувалися.

На чолі римського війська став талановитий полководець Сципій Африканський.

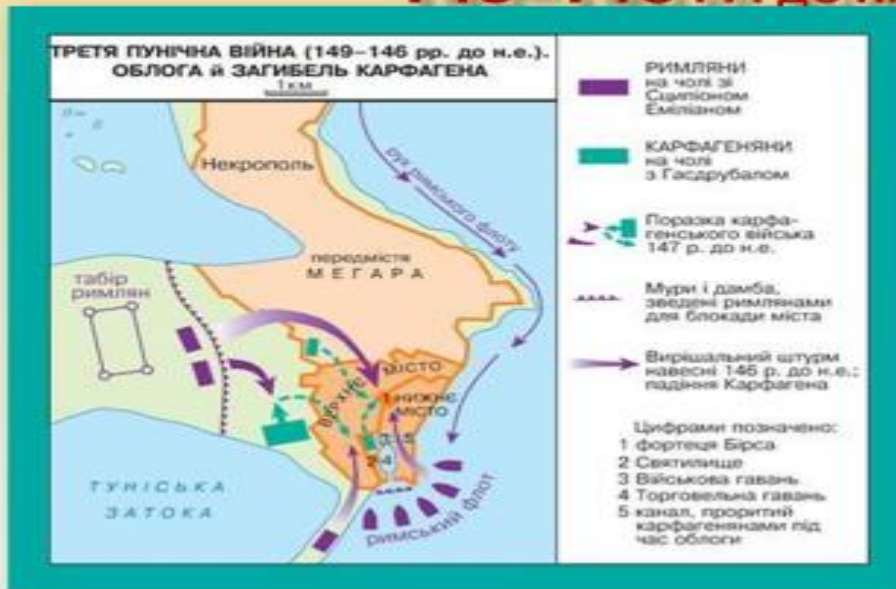
202 р. до н. е. — битва біля м. Замы.

“У той день було вбито понад 20 000 карфагенян та їх союзників, майже стільки ж узято в полон”
(Тит Лівій).

II Пунічна війна

Причина війни	Прагнення Карфагена знищити Рим і повернути панівне становище в Середземному морі
Привід до війни	Захоплення Ганнібалом іспанського міста Сагунта
Тривалість війни	218 - 201 рр. до н. е.
Основні події	<ul style="list-style-type: none"> - Перехід Ганнібала через Альпи - 216 р. до н. е. – битва біля міста Канни (перемога Ганнібала) - 202 р. до н. е. - битва біля міста Зама (перемога римлян)
Результати війни	<ul style="list-style-type: none"> - 201 р. до н. е. - укладено мир - Карфаген мав знищити весь свій флот (спалив 500 кораблів) - Карфаген мав сплатити контрибуцію – 10000 талантів (270 тонн) срібла протягом 50 років - Карфагену заборонялося без дозволу римського сенату вести будь-яку війну. Рим здобув нові заморські території — Іспанію, Північну Італію. Відтепер він став повним господарем на Західному Середземномор'ї, не маючи тут жодного суперника

III ПУНІЧНА ВІЙНА 149–146 рр. до н. е.

Римляни ненавиділи Карфаген і не полишали думки його знищити.

Римський сенатор Катон щоразу закінчував свої виступи в сенаті словами: "Карфаген треба знищити!"

149–146 рр. до н. е.

Три роки тривала
III Пунічна війна.
Це була війна на знищення
слабшого.

Причина:

- прагнення остаточно знищити Карфаген

Привід:

- конфлікт Карфагена з нумідійським царем Месиніссом, союзником Рима

Основні події:

облога і знищення Карфагена

Результати:

- поразка Карфагена
- зруйнування столиці
- перетворення на рабів 35 тисяч жителів столиці
- утворення на землях Карфагена римської провінції
- Рим став наймогутнішою морською державою

Закріплення й систематизація вивченого матеріалу

1. Порівняйте хід трьох Пунічних війн.
2. Чим прославився Ганнібал?
3. Визначте основні результати військової експансії Риму.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/MGqDyirgYLc?si=QIAXScEQY62v-Otf>

Домашнє завдання:

- Опрацювати опорний конспект.
- Скласти таблицю "Перебіг Пунічних воєн".
- Повторити тему «Скіфи, сармати на території України».

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу

nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!